

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/58247

Ek. 74

04 Mart 2015

.../.../2015

Sayı : 30824082/610-1365
Konu : İstanbul Milletvekili
Dr. M. Sezgin TANRIKULU'nun
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/12/2014 tarihli ve 43452547-120.00-208708 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin TANRIKULU'nun; Meslek Odalarının, üyelerini denetlemesinin Bakanlığımız tarafından engellendiği iddiaları hakkında, tarafıma yöneltmiş olduğu 7/58247 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 3 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN
TBMM 7/58247 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

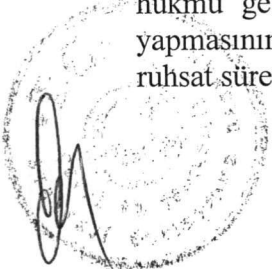
Basına yansıyan habere göre, Bakanlık Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, geçtiğimiz günlerde TMMOB'a gönderdiği yazıda, oda yönetimlerine "üyelerinizi denetlemeyin, denetlerseniz Bakanlık olarak biz de sizi mali ve idari olarak denetleriz" ifadelerine yer vermiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Gezi Parkı Eylemlerine destek veren çevre, elektrik, inşaat, jeoloji, jeofizik, harita, makine ve mimarlar odaları hakkında inceleme başlattığı ve odaların üyeleri nezdinde yaptığı mesleki denetimleri engellediği iddiası doğru mudur?
- 2) İddialar doğru ise, Bakanlığınızın odaların üyeleri nezdinde mesleki denetim yapmasını istememesinin gerekçesi nedir?
- 3) İddialar doğru ise, Gezi Olayları gibi siyasi gerekçelerle odalara inceleme başlatmak, denetlemek Bakanlığınızın kamu görev ve hizmet alanına girmekte midir?
- 4) Çevre, Elektrik, İnşaat, Jeoloji, Jeofizik, Harita ve Kadastro, Makina Mühendisleri, Mimarlar, İç Mimarlar, Peyzaj Mimarları ile Şehir Plancıları Odaları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın idari ve mali denetimi altına alınmasının sebebi nedir?
- 5) Odaların üyeleri nezdinde yaptığı mesleki denetimin, Bakanlığınız tarafından yapılması mı planlanmaktadır?
- 6) Bakanlığınızın yapacağı mali ve idari denetimleri odalara önceden haber vermesinin gerekçesi nedir?
- 7) Bakanlığınız Gezi Parkı Eylemlerinden beri Çevre, Elektrik, İnşaat, Jeoloji, Jeofizik, Harita ve Kadastro, Makina Mühendisleri, Mimarlar, İç Mimarlar, Peyzaj Mimarları ile Şehir Plancıları Odalarını kaç defa denetlemiştir?
- 8) Odaların üyelerini denetlememesinin akabinde, oluşabilecek kaza vb. olaylar nasıl önlenecektir?

CEVAPLAR:

1- 02.08.2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 6495 sayılı Kanun ile 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesine eklenen (1) bendi ve 08.09.2013 tarihli ve 28759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan yönetmelikle değişik Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinin 57 nci maddesi ile "Harita, plan, etüt ve projeler; idare ve ilgili kanunlarında açıkça belirtilen yetkili kuruluşlar dışında meslek odaları dahil başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulamaz, tutulması istenemez. Vize veya onay yaptırılmaması ve benzeri nedenlerle müellifler veya bunlara ait kuruluşların büro tescilleri iptal edilemez veya yenilenmesi hiçbir şekilde geciktirilemez. Müelliflerden bu hükmü ortadan kaldıracak şekilde taahhütname talep edilemez." hükmü getirilmiştir. Dolayısıyla, mevzuatta yapılan düzenleme ile odaların mesleki denetim yapmasının engellenmesi söz konusu olmayıp, sadece yapı ruhsatı düzenlemeye yetkili idarelerin ruhsat süreçlerinin kısaltılması amaçlanmıştır.

Ancak; meslek odalarına üye mühendis, mimar ya da şehir plancıları tarafından, Bakanlığımıza yapılan birçok başvuru ile odaların, Kanunun açık hükmüne rağmen üretilen mesleki ürünlerin mesleki denetim adı altında vize veya onay işlemine tabi tutulduğu, uygulamaya katılmayan üyelere çeşitli disiplin cezaları verildiği ya da Serbest Müşavirlik Mühendislik Hizmeti Büro Tescil Belgesinin yenilenmemesi gibi cezalandırıcı uygulamalara gidildiği yönünde şikayetler alınmıştır.

2- Bakanlığımızın, meslek odaları üzerinde; mesleki denetim yapmasını engelleyici herhangi bir uygulaması ya da işlemi bulunmamaktadır.

3,4- Bakanlığımızca yapılan tüm iş ve işlemler; kanunların öngördüğü görev ve yetkiler kapsamında gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda, odaların idari ve mali denetim kapsamına alınması yeni bir düzenleme olmayıp; 04/02/1954 tarih 8625 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda değişiklik yapan ve 05/08/1983 tarih ve 18126 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "27/01/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" nin 12nci maddesi ile mezkur Kanuna eklenen "Ek Madde 3-Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği üzerinde, Bayındırlık Bakanlığınca; ihtisas dallarına göre Odalar üzerinde ise, ilgili bakanlıklarca idari ve mali denetim yapılır. İlgili Bakanlıklar, Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile tespit edilir." kapsamında kalmaktadır. 17.12.2013 tarih ve 28854 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2013/5660 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı bazı odaların idari ve mali denetimlerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yapılması hakkındaki ekli Kararın yürürlüğe konulması; adı geçen Bakanlığın 07/10/2013 tarihli ve 14198 sayılı yazısı üzerine, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun Ek-3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 18/11/2013 tarihinde kararlaştırılmıştır." denilmiş ve mezkur Kararname eki Kararın 1inci maddesi ile "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Çevre Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İç Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası ve Şehir Plancıları Odası üzerinde idari ve mali denetim, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yapılır." hükmü getirilmiştir.

5- Bakanlığımızın, meslek odalarının görev ve sorumlulukları kapsamında olan denetim faaliyetini gerçekleştirme ya da gerçekleştirilmesine ilişkin bir planlanma ve düşüncesi söz konusu değildir.

6- İdari ve mali denetim, görev ve yetkisi Bakanlığımıza verilmiş olan meslek odalarına yazılan 13.11.2014 tarihli ve 14420 sayılı yazı ile planlanmış bir idari ve mali denetimi önceden haber verme yerine, uygulamaların mevzuat hükümlerine uygun yürütülmesinin gerektiği bildirilmiştir.

7- 17.12.2013 tarihli ve 28854 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.11.2013 tarihli ve 2013/5660 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Çevre Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İç Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Makine Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası ve Şehir Plancıları Odası olmak üzere 11 Odanın idari ve mali denetiminin Bakanlığımızca yürütülmesine kararı verilmiştir.

Bu bağlamda, Bakanlar Kurulu Kararının Resmi Gazetede yayımlanması tarihinden itibaren, gerek Başbakanlık BİMER, Bakanlığımız Bilgi Edinme vasıtasıyla ve gerekse dilekçe verilerek meslek odaları hakkında 2014 yılında 328 adet şikâyet başvurusu Başkanlığımıza intikal etmiştir. Başvuru yapanların hepsi meslek odalarına mensup üye kişilerdir. Yapılan 328 şikâyetten sadece 3 tanesi hakkında inceleme yapılmış olup, işlem sonuçları aşağıda belirtilmiştir

-Orman Mühendisleri Odası; 2011-2013 yılları arasında 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun EK-1 inci maddesi kapsamında odayı temsil etmek üzere iştirak edilen 9 adet Uluslararası toplantı için izin alınmaması hususunda, Bakanlığımız ilgili Odanın uyarılması gerektiğini, ayrıca ilgili Kanun maddesi uyarınca da Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı tüm odalara bu konunun duyurulmasının sağlanması gerektiği önerisi getirilmiştir.

-Jeolojímühendisleri odası; şikâyetçi Adil OZDEMİR'in, meslek odası kendisine verilmiş bulunan disiplin cezasının yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle, Jeoloji Mühendisleri Odası aleyhine idari yargıda dava açmış olduğu, dava dilekçesinin "usule ilişkin itirazlarımız" bölümünde, Bakanlığımıza verdiği dilekçesinde yer alan hususların aynen yer aldığı, Ankara 2. İdare Mahkemesinde görülen dava sonucunda verilmiş olan 21/11/2012 tarihli, 2012/477 Esas no.lu ve 2012/2078 sayılı kararda, "dava konusu işlemlerde mevzuata ve hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır." denilerek, davanın reddine karar verildiğinden, şikâyet hakkında herhangi bir işlem yapılmamıştır.

-Jeofizik mühendisleri ile ilgili olarak; Metin ÇETİN'in Jeofizik Mühendisleri Odasının uygulamalarını şikâyet ettiği dilekçesinin incelenmesi neticesinde; dilekçede belirtilen hususlarda idari yargı yolunun tüketilmediği belirtilerek, bu hususlarda idari yargı yoluna gidilebileceği önerisinin getirildiği, ayrıca 13 üncü ve 14 üncü Dönem Onur Kurulunca yapılan iş ve işlemlerde TMMOB yönetmeliği ve Jeofizik Mühendisleri Odası yönetmeliğinde belirtilen usul ve sürelerle uyulmadığından, konunun TMMOB Yüksek Onur Kurulunca incelenmesi önerisi getirilmiştir.

Dolayısıyla, yukarıda belirtildiği üzere; yapılan incelemeler; meslek odası mensubu üyelerin şikâyetlerine bağlı olarak resen herhangi bir inceleme yapılmamıştır.

8- Odaların mesleki denetim faaliyetlerini gerçekleştirmesinde bir engelleme bulunmamaktadır. Ancak, yaşanan problemlerin ağırlıklı olarak, mesleki ürünlerin denetimi adı altında, odaların vize ve onay işlemine tabi tutulması ve bu vize işleminin yapılmaması durumunda da yaşanması muhtemel sakıncalar ise üretilen tüm mesleki ürünlerin içerik ve teknik şartnamelere uygunluk bakımından zaten ilgili mevzuat kapsamında incelendiği ve onaylandığı herkes tarafından bilinmektedir.

